

**UCHWAŁA NR V/36/2024
RADY GMINY ROGOWO**

z dnia 17 września 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Programu osłonowego wsparcia osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin
w Gminie Rogowo na lata 2024-2030 pn. "Wyjdź z domu"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2024r. poz. 609 t. j. i poz. 721) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r., poz. 901 t. j., z 2022r., poz. 2754, z 2023r., poz. 535, poz. 1693, poz. 1938 i poz. 2760, z 2024r., poz.743 i poz. 859), **uchwała się co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Program osłonowy wsparcia osób z niepełnosprawnościami ich rodzin w Gminie Rogowo na lata 2024-2030 pn. „Wyjdź z domu” w brzmieniu, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rogowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Robert Wódczak

Program osłonowy wsparcia osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w Gminie Rogowo pn. „Wyjdź z domu” na lata 2024-2030

Wprowadzenie

Tworzenie i realizacja programów osłonowych będących odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby społeczne to jedno z zadań własnych przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej.

Program osłonowy wsparcia osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w Gminie Rogowo na lata 2024-2030 pn. „Wyjdź z domu” wpisuje się w kierunki prognozowanych zmian określonych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i jest spójny z celem strategicznym: Rozszerzenie oferty wsparcia adresowanego do osób starszych oraz osób niepełnosprawnych - cel operacyjny: Wspieranie osób niepełnosprawnych w integracji społecznej i zawodowej.

Program osłonowy przewiduje wsparcie osób niepełnosprawnych, które z uwagi na wiek, chorobę, ograniczoną mobilność lub inne obiektywne trudności nie mogą uczestniczyć w zajęciach aktywizujących prowadzonych przez warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy lub inne ośrodki wsparcia.

Program realizowany będzie w latach 2024-2030. Swoim zasięgiem obejmuje mieszkańców gminy Rogowo a celem jest aktywizacja osób z dysfunkcjami.

Podstawa prawna programu

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
3. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997r. – Karta Praw Osób Niepełnosprawnych
4. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego
7. Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
8. Ustawa z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie

Ocena sytuacji

Niepełnosprawność to jeden z problemów występujących wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej i jeden z głównych powodów przyznania pomocy. Z danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie wynika, że w 2021 roku z powodu niepełnosprawności skorzystało 26 osób, w 2022 roku 25 osób, natomiast w 2023 roku 33 osoby.

Z terenu gminy Rogowo w „Środowiskowym Domu Samopomocy” w Żninie w warsztatach terapii zajęciowej uczestniczą 3 osoby, w tym 1 kobieta, natomiast w warsztatach terapii zajęciowej „Promyk” w Żninie uczestniczy 8 osób, z tego 1 mężczyzna.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Mogilnie podaje, że w 2021 roku w bazie danych Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności figurowały 92 osoby z terenu gminy Rogowo, w 2022 roku 84 osoby, a w 2023 roku podobnie jak w roku 2021 były 92 to osoby. Poniższa tabela dotyczy osób powyżej 16 roku życia z podziałem na płeć:

	2021	2022	2023
Kobiety	51	42	49
Mężczyźni	41	42	43
Razem	92	84	92
Kobiety	0	0	0
Mężczyźni	0	0	0
Razem	0	0	0

Tabela 1. Liczba i płeć osób z niepełnosprawnościami. Dane dotyczące osób powyżej 16 roku życia, które uzyskały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w danym roku.

Pozyskana z bazy danych Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności, struktura wiekowa osób z niepełnosprawnościami przedstawia się jak poniżej:

	2021	2022	2023
16-25	7	6	11
26-40	5	5	7
41-59	23	23	17
60 i więcej	57	50	57
Razem	92	84	92
16-25	0	0	0

26-40	0	0	0
41-59	0	0	0
60 i więcej	0	0	0
Razem	0	0	0

Tabela 2. Struktura wiekowa osób z niepełnosprawnościami. Zestawiane liczby dotyczą wydanych w danym roku orzeczeń.

Baza danych Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnościami według stopnia niepełnosprawności z terenu naszej gminy prezentuje w sposób następujący:

	2021	2022	2023
Znaczny	39	38	39
Umiarkowany	44	36	38
Lekki	9	10	15
Razem	92	84	92
Znaczny	0	0	0
Umiarkowany	0	0	0
Lekki	0	0	0
Razem	0	0	0

Tabela 3. Osoby z niepełnosprawnościami według stopnia niepełnosprawności.

Według Bazy danych Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności struktura niepełnosprawności według kodu schorzenia przedstawia się jak w tabeli poniżej. Dane wskazują, które schorzenia wśród mieszkańców gminy Rogowo występują najczęściej, a tym samym określają główny profil osób z niepełnosprawnościami oraz te, które odnotowywane są najrzadziej.

Kod schorzenia	2021	2022	2023
01-U upośledzenia umysłowe	2	2	2
02-P choroby psychiczne	16	11	11
03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	7	6	8
04-O choroby narządu wzroku	4	1	2
05-R choroby narządu ruchu	14	24	20

06-E epilepsja	1	2	4
07-S choroby układu oddechowego i krążenia	5	10	8
08-T choroby układu pokarmowego	9	2	10
09-M choroby układu moczowo-płciowego	9	8	6
10-N choroby neurologiczne	16	15	17
11-I inne w tym schorzenia : endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	9	3	4
12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	0	0	0

Tabela 4. Niepełnosprawność według kodu schorzenia.

Z danych uzyskanych z Bazy danych Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności wynika, że najwięcej osób z niepełnosprawnościami w odniesieniu do mieszkańców gminy Rogowo posiada wykształcenie zasadnicze, co pokazuje w sposób obrazowy tabela:

Wykształcenie	2021	2022	2023
mniej niż podstawowe	11	9	8
podstawowe i gimnazjalne	27	20	29
zasadnicze	32	38	34
średnie	16	13	15
wyższe	6	4	6
razem	92	84	92
mniej niż podstawowe	0	0	0
podstawowe i gimnazjalne	0	0	0
zasadnicze	0	0	0
średnie	0	0	0
wyższe	0	0	0
razem	0	0	0

Tabela 5. Wykształcenie osób z niepełnosprawnościami

W przypadku orzeczeń wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydanych dla osób poniżej 16-tego roku życia w trzech ostatnich latach przedstawia się następująco:

	2021	2022	2023
Ilość orzeczeń	16	20	24

Tabela 6. Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób z niepełnosprawnościami przed 16 rokiem życia.

Powyższa analiza w pełni uzasadnia celowość podjęcia działań określonych w niniejszym programie zmierzających do wyrównania szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rehabilitacji społecznej.

Cel programu

Głównym celem programu jest zintensyfikowanie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami zamieszkałych na terenie gminy Rogowo.

Zakres programu

Przedmiotem przedsięwzięcia jest organizacja cyklicznych zajęć rewalidacyjnych i rekreacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi i ruchowymi poprzez:

- zajęcia rozwijające kreatywność,
- zajęcia rozwijające komunikowanie,
- zajęcia rozwijające funkcjonowanie osobiste i społeczne,
- organizację zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne w zakresie dysfunkcji psycho-ruchowych,
- korektę wad postawy,
- wyjazdy integracyjne.

Program obejmuje cztery sfery rozwoju:

I. Ogólna sprawność fizyczna

1. Kształtowanie nawyków higienicznych.
2. Podnoszenie poziomu samodzielności w zakresie zaspokajania potrzeb życiowych.
3. Podnoszenie poziomu sprawności motorycznej w zakresie motoryki małej i dużej.
4. Ćwiczenia korygujące wady postawy.

II. Sfera poznawcza

1. Inteligencja logiczno-matematyczna.
2. Inteligencja wizualno-przestrzenna.
3. Inteligencja językowa.
4. Inteligencja muzyczna.
5. Inteligencja przyrodnicza.

III. Sfera emocjonalno-motywacyjna

1. Rozpoznawanie emocji własnych.
2. Rozpoznawanie emocji innych osób
3. Radzenie sobie z emocjami.
4. Empatia.
5. Wyrażanie własnych emocji.

IV. Sfera społeczna

1. Kształtowanie ogólnie przyjętych norm i zasad panujących w rodzinie, grupie, społeczeństwie.
2. uczenie i kształtowanie umiejętności własnych zachowań.
3. Stymulowanie radzenia sobie z lękiem, niepokojem, stresem.
4. Kształtowanie i utrwalanie odpowiednich zachowań w miejscach publicznych - wyjazdy integracyjne.
5. Utrwalanie poprawnego i bezpiecznego poruszania się poza miejscem zamieszkania.

Metody pracy

1. Aktywizujące.
2. Słowne.
3. Samodzielnych doświadczeń.
4. Elementy metody behawioralnej.
5. Metody wspierające rozwój zdolności informatycznych.
6. Metody praktycznego działania.

Formy pracy

1. Indywidualna.
2. Grupowa.
3. Zbiorowa

Działania wspierające rodziców/opiekunów prawnych

1. Rozmowy bezpośrednie.
2. Rozmowy telefoniczne w razie potrzeby.
3. Opieka pielęgnacyjna nad dzieckiem.

Realizatorzy Programu

Program realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie przy współpracy z:

- Urzędem Gminy Rogowo,
- Szkołą Podstawową w Rogowie,
- Gminnym Domem Kultury w Rogowie
- Stowarzyszeniem Wspierania Osób Niepełnosprawnych PAŁUKI w Rogowie.

Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania działań zawartych w Programie osłonowym wsparcia osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w Gminie Rogowo na lata 2024-2030 pn. „Wyjdź z domu” będą środki własne gminy, a także środki uzyskane z źródeł zewnętrznych (m. in. budżetu państwa, dotacji unijnych, środki organizacji pozarządowych, sportowych).

Monitoring Programu

Monitoring Programu będzie odbywał się na bieżąco, równoległe z realizacją zadań. Będzie polegał na gromadzeniu i analizie danych z procesu realizacji Programu. Efektem monitoringu będą roczne sprawozdania przygotowywane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie.

Sprawozdanie z realizacji programu będzie częścią sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie za dany rok, jakie Kierownik składa Radzie Gminy.

Przewodniczący Rady Gminy

Robert Wódczak

UZASADNIENIE

Stosownie do 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r., poz. 901 t. j., z 2022r., poz. 2754, z 2023r., poz. 535, poz. 1693, poz. 1938 i poz. 2760, z 2024r. poz.743 i poz. 859) do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Bez wątpienia wspieranie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin pozostaje jednym z priorytetów w działalności samorządu terytorialnego, a przygotowany Program osłony wsparcia osób z niepełnosprawnościami ich rodzin w Gminie Rogowo na lata 2024-2030 pn. „Wyjdź z domu” w pełni odpowiada oczekiwaniom w tym zakresie.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne i konieczne.

Przewodniczący Rady Gminy

Robert Wódczak